

Budżety gospodarstw domowych w województwie mazowieckim w 2020 r.

24.09.2021 r.

↑106,3

Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwie domowym r/r

W 2020 r. pomimo ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 odnotowano poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody gospodarstw domowych były wyższe, natomiast niższe były ich wydatki. Odnotowano wzrost spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych oraz wzrost wyposażenia gospodarstw domowych w sprzęt nowej generacji. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych uległa dalszej poprawie.

Badanie budżetów gospodarstw domowych pełni ważną rolę w ocenie poziomu życia ludności, jest bowiem jedynym źródłem informacji o dochodach, wydatkach, spożyciu ilościowym żywności oraz o wyposażeniu gospodarstw domowych w dobra trwałego użytkowania. W 2020 r. z powodu pandemii COVID-19 i wprowadzanych różnego typu ograniczeń w ciągu roku, zmieniono dotychczasowy sposób zbierania informacji od respondentów z wywiadu bezpośredniego na wywiad telefoniczny.

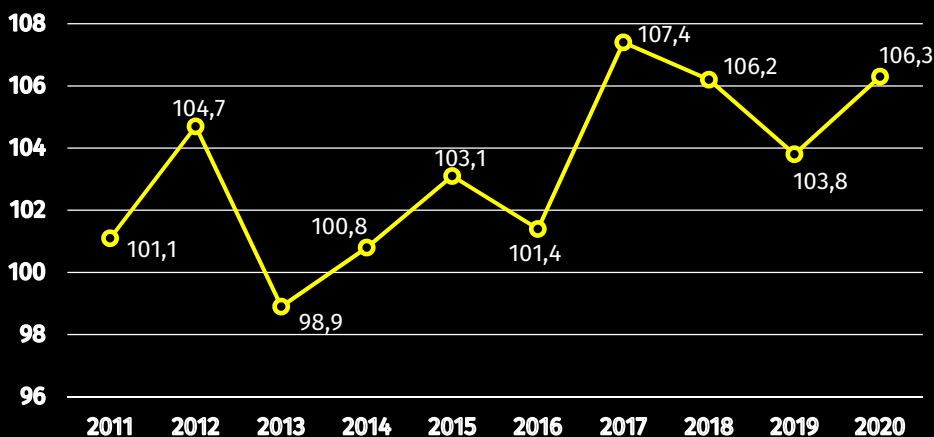
W 2020 r. w województwie mazowieckim badaniem tym objęto 5158 gospodarstw domowych (5488 w 2019 r.), co stanowiło 15,4% wszystkich gospodarstw zbadanych w kraju. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła 2,49 (w 2019 r. – 2,51). Gospodarstwo osób pracujących przeciętnie składało się z 1,12 osoby, tj. nieznacznie więcej niż w 2019 r. W skali roku przeciętna liczba osób w gospodarstwie pobierających świadczenia społeczne zmniejszyła się z 0,73 do 0,69 osoby, natomiast w gospodarstwach osób pozostających na utrzymaniu zwiększyła się z 0,61 do 0,63 osoby.

Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym wyniosła 2,49, tj. mniej niż w kraju (2,61)

Dochody gospodarstw domowych

Decydujący wpływ na poziom warunków życia członków gospodarstwa domowego ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) gospodarstwa domowego pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Przeznaczany jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Wykres 1. Dynamika przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych (rok poprzedni=100)

W 2020 r. w gospodarstwach domowych w województwie mazowieckim przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę wynosił 2240,52 zł. Jego wartość zwiększyła się o 6,3% (o 132,51 zł) w stosunku do analogicznego dochodu sprzed roku i była o 16,7% (o 321,31 zł) wyższa od przeciętnego dochodu rozporządzalnego w kraju (1919,21 zł).

W porównaniu z 2019 r. największy wzrost dochodów o 9,5% nastąpił z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz z pracy na własny rachunek o 9,2%. W mniejszym stopniu wzrosły dochody z pracy najemnej o 8,4% oraz ze świadczeń społecznych o 4,8%.

Przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę w województwie mazowieckim był o 16,7% wyższy od przeciętnego dochodu rozporządzalnego w kraju

Tablica 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	
		w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	2108,01	2240,52	100,0
w tym dochód do dyspozycji	2043,59	2190,56	97,8
w tym:			
z pracy najemnej	1149,98	1246,10	55,6
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	77,78 ^a	85,16 ^b	3,8
z pracy na własny rachunek	251,85	274,98	12,3
ze świadczeń społecznych	538,86	564,83	25,2

a–b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a–14,28%, b–19,75%.

Na dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego składają się przede wszystkim dochody z pracy najemnej oraz dochody ze świadczeń społecznych. W 2020 r. ich udział w dochodzie rozporządzalnym wynosił odpowiednio 55,6% i 25,2%.

W porównaniu z 2019 r. zwiększył się udział dochodów z pracy najemnej (o 1,0 p. proc.), z pracy na własny rachunek (o 0,4 p. proc.) oraz udział dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie (o 0,1 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział dochodów ze świadczeń społecznych (o 0,4 p. proc.).

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki (m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; niektóre podatki, składki na ubezpieczenia społeczne płacone samodzielnie przez podatnika, odszkodowania za wyrządzone szkody) jest dochodem do dyspozycji. W 2020 r. w województwie mazowieckim dochód do dyspozycji przypadający na 1 osobę w gospodarstwach domowych wyniósł 2190,56 zł, tj. o 7,2% więcej w stosunku do 2019 r. Jednocześnie był wyższy od przeciętnego w kraju o 16,9% (o 316,32 zł).

Wydatki gospodarstw domowych

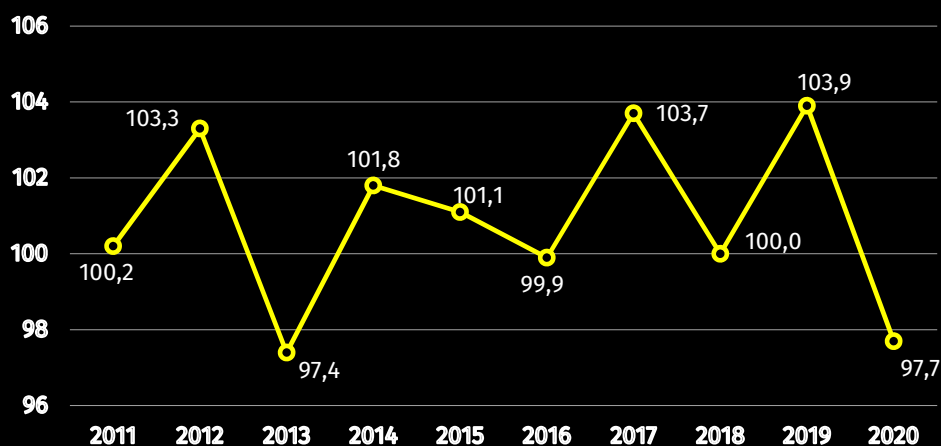
W 2020 r. przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie wynosiły 1443,01 zł i były o 2,3% (33,25 zł) niższe niż przed rokiem. Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie mazowieckim były o 19,3% (o 233,43 zł) wyższe niż przeciętnie ponoszone w kraju (1209,58 zł).

Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w dochodzie rozporządzalnym ukształtował się na poziomie 64,4% i był o 5,6 p. proc. niższy niż w 2019 r. (w kraju relacja ta wyniosła 63,0%, tj. o 5,8 p. proc. mniej niż rok wcześniej).

Drugim co do wielkości źródłem dochodów gospodarstw domowych były dochody osiągnięte ze świadczeń społecznych

Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym wyniósł 64,4% wobec 70,0% w 2019 r.

Wykres 2. Dynamika przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych (rok poprzedni=100)

W stosunku do 2019 r. zmniejszyły się np. wydatki na odzież i obuwie (o 16,2%), restauracje i hotele (o 14,7%), rekreację i kulturę (o 9,3%), wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 5,4%). W ujęciu rocznym wzrost odnotowano wśród wydatków m.in. na łączność (o 10,0%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 7,0%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 6,9%), użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 1,0%).

W strukturze wydatków dominowały te związane z zakupem towarów i usług konsumpcyjnych kształtując się na poziomie 96,5% (o 0,9 p. proc. więcej w stosunku do poprzedniego roku). Najistotniejszą grupę stanowiły wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe, na które gospodarstwa domowe przeznaczały przeciętnie 24,2% ogółu wydatków (o 2,1 p. proc. więcej niż w 2019 r.). Znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa domowe z tytułu użytkowania mieszkania i za korzystanie z nośników energii. W 2020 r. stanowiły one przeciętnie 18,2% ogółu wydatków (o 0,6 p. proc. więcej niż w 2019 r.).

Struktura wydatków gospodarstw domowych województwa mazowieckiego nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków w kraju. Największą różnicę odnotowano w wydatkach na żywność i napoje bezalkoholowe, których udział w województwie był o 3,5 p. proc. niższy niż średnio w kraju. Natomiast wyższy od średniej krajowej był udział wydatków na restauracje i hotele o 1,7 p. proc., transport o 1,2 p. proc., rekreację i kulturę o 1,1 p. proc. oraz na edukację o 0,9 p. proc.

Spożycie artykułów żywnościowych

Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych dostarczają informacji o spożyciu ilościowym artykułów żywnościowych zakupionych (za gotówkę i na kredyt) lub w inny sposób pozyskanych przez gospodarstwo domowe (z własnego gospodarstwa rolnego lub z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek; otrzymanych nieodpłatnie itp.).

W 2020 r. w województwie mazowieckim, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosło spożycie m.in. soków owocowych i warzywnych (o 11,3%), ryb i owoców morza (o 11,1%), kawy, herbaty, kakao (o 9,1%), mleka (o 7,1%), serów i twarogów (o 6,8%), olejów i tłuszczów (o 3,3%). Spadło natomiast spożycie np. pieczywa (o 8,7%), wędlin i innych przetworów mięsnych (o 2,1%), warzyw (o 0,5%).

W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie mazowieckim odnotowano większe spożycie na osobę takich artykułów jak: ryby i owoce morza (o 11,1%), soki owocowe i warzywno (o 6,3%), wody mineralne i źródlane (o 6,2%), owoce (o 5,2%).

Mniejsze było natomiast spożycie np. olejów i tłuszczów (o 13,0%), cukru (o 11,9%), mięsa surowego (o 9,7%), mleka (o 6,9%), wędlin i innych przetworów mięsnych (o 6,1%), pieczywa (o 4,4%), kawy, herbaty, kakao (o 4,0%).

Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe oraz użytkowanie mieszkania i nośniki energii stanowiły ponad 42% ogółu wydatków gospodarstw domowych

W 2020 r. wzrosło spożycie większości produktów żywnościowych

Wyposażenie w przedmioty trwałego użytkowania

W 2020 r., podobnie jak w roku poprzednim, powszechnie występującymi w gospodarstwach domowych dobrami trwałego użytkowania były urządzenia takie jak: telefony komórkowe, pralki automatyczne czy odbiorniki telewizyjne. W urządzenie z dostępem do Internetu było wyposażonych 85% badanych gospodarstw domowych, prawie 71% gospodarstw posiadało samochód osobowy, a 62% kuchenkę mikrofalową oraz rower (bez dziecięcego).

W porównaniu z 2019 r. zwiększył się udział gospodarstw domowych wyposażonych np. w smartfon (o 7,5 p. proc.), kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 6,2 p. proc.), zmywarkę oraz samochód osobowy (po 3,8 p. proc.), urządzenie z dostępem do Internetu (o 3,7 p. proc.). Spadek odsetka gospodarstw domowych wystąpił natomiast w przypadku wyposażenia np. w telefon stacjonarny (o 5,9 p. proc.), urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 3,1 p. proc.).

W stosunku do średniej krajowej, w województwie mazowieckim odnotowano większy odsetek gospodarstw domowych wyposażonych m.in. w kuchenkę elektryczną z płytą ceramiczną, indukcyjną (o 5,2 p. proc.), drukarkę (o 2,2 p. proc.), rower-bez dziecięcego (o 1,6 p. proc.), zmywarkę do naczyń (o 1,5 p. proc.), laptop, tablet (o 0,8 p. proc.).

Mniejszy niż średnio w kraju był udział gospodarstw domowych wyposażonych np. w urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 7,2 p. proc), telefon stacjonarny (o 3,2 p. proc.), odbiornik telewizyjny (o 3,0 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 2,4 p. proc.), sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 2,1 p. proc.).

W porównaniu z 2019 r. gospodarstwa domowe były lepiej wyposażone w przedmioty trwałego użytkowania nowej generacji

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w ciągu ostatnich lat systematycznie ulega poprawie.

W 2020 r. sytuację jako dobrą albo raczej dobrą określiło 56,2% gospodarstw (w Polsce 51,6%), a 5,0% jako raczej złą albo złą (w kraju 5,8%). Jako przeciętną swoją sytuację postrzegano 38,9% gospodarstw (dla Polski średnia wynosiła 42,6%).

W województwie mazowieckim w skali roku nastąpił wzrost odsetka gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą o 4,0 p. proc. (w Polsce o 3,0 p. proc.) oraz spadek odsetka gospodarstw postrzegających ją jako raczej złą albo złą o 1,2 p. proc. (w kraju tak samo). Zmniejszył się także udział osób określających swoją sytuację jako przeciętną o 2,7 p. proc. (dla Polski spadek wyniósł 1,8 p. proc.).

W skali roku odnotowano wzrost odsetka gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację jako dobrą albo raczej dobrą

Wykres 3. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych (w %)

Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020		
	w złotych		2019=100	w odsetkach
OGÓŁEM ^a	1476,26	1443,01	97,7	100,0
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1411,84	1393,05	98,7	96,5
w tym:				
żywność i napoje bezalkoholowe	326,39	349,01	106,9	24,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	35,19*	37,67	107,0	2,6
odzież i obuwie	74,82	62,71	83,8	4,3
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	259,45	261,98	101,0	18,2
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	85,76	81,11	94,6	5,6
zdrowie	84,30	83,62	99,2	5,8
transport	150,21	143,92	95,8	10,0
łączność ^c	59,11	65,03	110,0	4,5
rekreacja i kultura	107,68	97,69	90,7	6,8
edukacja ^d	27,52	27,60	100,3	1,9
restauracje i hotele	92,56	78,95	85,3	5,5
pozostałe towary i usługi ^a	98,80	96,39	97,6	6,7

a-d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenie na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym.

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	5,28	5,22
w tym pieczywo ^b	2,88	2,63
Mięso ^c w kg	4,73	4,69
w tym:		
mięso surowe ^c	2,63	2,62
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	1,88	1,84
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,27	0,30
Mleko ^f w l	2,66	2,85
Jogurty w kg	0,57	0,57
Sery i twarogi ^g w kg	0,88	0,94
Jaja w szt.	10,71	10,83
Oleje i tłuszcze w kg	0,91	0,94
Owoce ^h w kg	4,05	4,06
Warzywa w kg	7,68	7,64
Cukier w kg	0,74	0,74
Kawa, herbata, kakao w kg	0,22	0,24
Wody mineralne i źródlane w l	6,18	6,19
Soki owocowe i warzywne w l	1,06	1,18

a Bez mąki ziemniaczanej. b Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. c Łącznie z boczkiem surowym. d Łącznie z wyrobami garnażeryjnymi; bez przetworów podrobowych. e Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku. g Bez serków słodkich. h Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
	w % ogółu gospodarstw domowych	
Telefon komórkowy	97,3	98,3
Pralka automatyczna	94,4	94,5
Odbiornik telewizyjny	92,6	92,6
Urządzenie z dostępem do Internetu ^b	81,6	85,3
Smartfon	72,2	79,7
Komputer osobisty	76,1	77,1
Samochód osobowy	67,1	70,9
Laptop, tablet	65,7	67,7
Rower (bez dziecięcego)	61,0	62,6
Kuchenka mikrofalowa	59,2	62,2
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^c	60,6	60,4
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	58,4	55,3
Zmywarka do naczyń	43,4	47,2
Drukarka	37,5	40,6
Drukarka wielofunkcyjna	26,3	27,6
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	16,9	23,1
Telefon stacjonarny	17,0	11,1

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu. c Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Warszawie
Dyrektor Zofia Kozłowska
Tel.: 22 464 23 15

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2020 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[BANK DANYCH LOKALNYCH -> Gospodarstwa domowe](#)

[Badanie BGD - warunki materialne ludności według województw](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Dochód do dyspozycji](#)

[Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)

Oceń
opracowanie

